

[Nathalie Lind]

valgt, bidrager til at virkeliggøre handicapårets formål: fuld deltagelse og ligeberettigelse.

Agnete Laustsen (KF):

Jeg finder det egentlig ejendommeligt, at statsministeren, som vist ikke er her for øjeblikket, endnu inden denne debat er startet, forsøger at lægge et odiøst skær over den ved at udtale, at formålet med debatten er politisk. Der ligger naturligvis politiske beslutninger bag hele vor handicappolitik, hvad skulle der ellers ligge? Derfor må denne debat også blive politisk, fordi vi ikke er enige med regeringen og dens forligspartnere i de nedskæringer og omlægninger, som for nylig er sket inden for sociallovgivningen. Det bør ikke forbavse statsministeren, og jeg synes godt, han kunne have sparet sig disse nedvurderende betragtninger, som jeg synes falder tilbage på ham selv.

FN har udråbt 1981 til at være internationalt handicapår, og det skal de ikke have utak for. Det er et emne, som rummer problemer af meget kompleks karakter, bl. a. fordi det kan være svært at afgrænse, hvad det er at være handicappet. Men uanset hvordan vi afgrænser personkredsen, kan vi være enige om, at det er problemer, som vedrører enhver. Vi kan alle blive handicappede i større eller mindre grad, og forståelse for og viden om de problemer, et handicap medfører, og vilje til at løse dem bør derfor være noget meget væsentligt i denne debat.

Målet for FN's handicapår er:

»At støtte handicappede i tilpasningen til samfundet såvel fysisk som psykisk og at påvirke og informere offentligheden om den handicappedes ret til at deltage i de forskellige aspekter af samfundets økonomiske, sociale og politiske liv.«

Det siger sig selv, at skal dette mål opfyldes, kræves der et meget snævert og også et godt samarbejde mellem de offentlige myndigheder, de handicappedes organisationer og hele befolkningen, som skal sættes i stand til at forstå, hvad det egentlig er for problemer, det drejer sig om, og hvordan de selv kan medvirke til at løse dem.

Handicappedes eget erklærede mål har altid været en selvhjulpent tilværelse, eller som det er udtrykt i et af de 10 ligestillings-

bud, som den alternative handicapårskomite har fremlagt:

»Handicappede skal ikke tilpasses samfundet, men samfundet skal passe til os alle.«

Handicapåret bør derfor bruges som en løftestang til et samfund, som også handicappede kan bruge i så vidt omfang som muligt på lige fod med ikke-handicappede.

Hvordan er Danmark så gået ind i handicapåret med dets visioner om ligestilling? Desværre så trekantet som overhovedet tænkeligt. Mens vi i årtier har vist god vilje – om end ikke i tilstrækkeligt omfang fulgt af god evne til at forstå og løse handicappedes problemer – har regeringen og dens forligspartnere ved indgangen til handicapåret haft held til, eller jeg burde måske snarere sige haft uheld til, at gennemføre en udvikling, der fører os tilbage til det almisserprincip, som var gældende, indtil Steinckes socialreform gjorde op med dette synspunkt og indførte kompensationsprincippet. Det vil ganske enkelt sige, at har en handicappet en indtægt på f. eks. 150.000 kr., skal hans personlige udbytte af denne indkomst være den samme som en ikke-handicappets, idet de ekstra udgifter, han må afholde for at kunne indtjene løn, kompenseres af det offentlige.

Fraviges dette princip, er der, som en fremtrædende fortaler for handicappede, næstformanden for Landsforeningen af Vanføre, Oluf Lauth, har udtalt:

»... oplagt tale om en ekstra skat på handicap, om negativ forskelsbehandling, om diskrimination.«

Med socialindkomsten og dens følgelove – jeg tænker i denne forbindelse især på bistandsloven og invalidepensionsloven – fik socialministeren og forligspartnerne imidlertid gennemført, at der fra 1. januar i år skal betales og ikke kompenseres for at være handicappet. Nu er det socialindkomstens størrelse og ikke omfanget af et handicap, der afgør, om man kan få invaliditetsydelse, hjælp til invalideaggregater og hjælpemidler, medicin osv., ligesom forældre, der påtager sig den krævende og omfattende byrde, det er at pleje et fysisk eller psykisk handicappet barn i hjemmet, nu kun kan få økonomisk hjælp hertil, hvis de ikke selv har midler til at afholde udgiften, som loven udtrykker det.

Ministerens ønsket besparelser på det sociale område, og det kan vi fra konservativ side acceptere, men vi må på det skarpeste